

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiectului în anul 2024
Proiectul „Elitele basarabene sub dominație țaristă: statutul social-politic și mentalități colective (1812-1917)” (24.80012.0807.18SE)

În prima etapă de implementare a proiectului din cadrul concursului „Stimularea Excelenței 2024-2025” – „Elitele basarabene sub dominație țaristă: statutul social-politic și mentalități colective (1812-1917)” (cifra proiectului: 24.80012.0807.18SE) cercetarea a fost axată pe studierea istoriografiei problemei (modernă și contemporană – interbelică, postbelică, actuală) privind problema impactului regimului de dominație țarist asupra elitelor basarabene, precum și conceptul de mentalitate prin prisma școlilor franceze, germane, sovietică/rusă, română.

O altă activitate importantă a ținut de procesul de identificare, selectare, fotocopiare și clasificare a documentelor referitoare la elitele din Basarabia, depozitate la Agenția Națională a Arhivelor, Direcția Generală a Arhivelor, Republica Moldova, și anume: Fondul 1, Fondul 2, Fondul 5, Fondul 88, Fondul 89 etc. Documentele identificate se referă la influența regimului țarist asupra elitelor basarabene. Precum și procesul de identificare, selectare, fotocopiare și clasificare a documentelor referitoare la elitele basarabene, și anume *Colecția de documente „Paul Gore”* (documentele se referă la familia de nobili Gore, inclusiv documentele care confirmă noblețe, dreptul asupra moșiilor; acte oficiale privind activitatea lui Paul Gore și formularele de serviciu privind funcțiile deținute de „Paul Gore”; precum și diverse cereri, rapoarte, documente molovenesti, certificate de naștere și căsătorie, precum și alte acte care au stat la baza recunoașterii nobilimii membrilor familiei Gore: Iordache, Spiridon, Gheorghe, Vasile, Alexandru, Pulheria, Zinovia, Alexandru, Elena, Valeriu și Paul etc.) și *Colecțiile „Documente”* (pachetele 1-50, 101-150, 1019-1040, 141-1060, 1061-1067 – în care au fost identificate și fotocopiate documente referitoare la diverse familii boierești (în special spițele neamului) care au avut reprezentanți și în Basarabia, unele scrisori între familiile boierești de pe ambele maluri ale Prut, documente referitoare la moșii etc.).

Documentele de arhivă, ce reflectă problema categoriilor sociale privilegiate, se disting prin dimensiunea, specificul și valoarea lor informativă și înglobează date variate și prețioase cu privire la recensămintele populației, în general (1817, 1897), și la recensămintele fiscale, în particular (1824, 1835, 1850, 1858-1859), la diverse decizii luate de administrația regională și cea imperială cu privire la diferite categorii sociale, la diverse statistici pentru diferiți ani, întocmite de instituțiile regionale la insistența administrației imperiale pe parcursul secolului al XIX-lea și cuprind informații valoroase privind dinamica populației pe ținuturi/județe și localități, componența socială, în unele cazuri și cea etnică, impunerea fiscală, starea confesională, statutul juridic, nivelul de avere al populației, caracterul proprietății funciare etc. Diseminarea primelor rezultate obținute în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale a fost realizată prin participarea la 8 conferințe științifice internaționale ceea ce constituie 80 % din cantitatea planificată în cadrul întregului proiect (2024-2025). La fel primele rezultate au fost materializate și în 7 publicații științifice (4 articole și 3 teze ale comunicărilor), deși pentru prima etapă a fost planificat doar documentarea și cercetarea problemei.

Conducătorul de proiect

/ Valentin TOMULEȚ, dr. hab., prof. univ.

Data: 09. 12.2024

